

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Zelosorum exempla circa legum custodiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

faciendi quicquid poterit, ad hæc peccata impedienda, & ea damna reparanda: siue puniendo delinquentes, siue contra hostes Dei & Reip. pugnando, seq; si opus esset, magna animi fortitudine ad mortem in hac causa subeundam offerendo: eum in modum, quo S. Ioannes dicit de Christo D. N. quod *celus Domus Dei comederet eum*: quod videret, tot in ea fieri peccata. Et hic zelus effecit, vt ipse *quasi flagella de funiculis faceret, vt eiceret de templo eos*, qui illud prophanabant: & idem zelus effecit, vt postea corpus ipse suum offerret ad flagella, & ad mortem crucis, pro bono hominum. Ita palam ostendens infinitam suam Charitatem, *ponendo animam suam pro amicis suis*: nam zelus amoris, si alios punit; id facit, vt alios protegat, & illis benefaciat, ac propterea Isaias *pallium zeli* appellauit: nam quemadmodum *pallium* est reliquis vestimentis latius, eaque cooperit ac munda seruat; ita zelus amoris valde dilatur, & cooperit, protegit, & custodit leges ac virtutes, earumque omnes actiones: dando operam, vt in puritate & integritate conseruentur. Et boni Principes, & gubernatores pallio zeli tegunt & defendunt omnes suos subditos; iuuantes eos, vt probi sint, & virtutum perfectioni studeant, remouendo omnia impedimenta, quæ improbi illis adferunt. Ac propterea Apostolus dixit: *Principes non esse timori boni operis*. nam boni non indigent huiusmodi timore, vt peccata fugiant: quia virtus eos ad id impellit: *sed mali*, vt improborum scelera impediant. Sed vtrisque sunt *ministri Dei in bonum* suorum ciuium, quia remunerat & fouet bonos: vt in bono perseuerent; malos vero punit: vt à malo desistant, & non afficiant iniuria, nec impediant bonos. Vocat autem *Principem ministrum Dei*, vt intelligat, se habere supra se supremum alium gubernatorem eisdem armis ornatum: qui attente vigilat, vt *iustitiam* exerceat, quando eius minister id negligit conuertetque in ipsum iustæ suæ indignationis, & zeli arma. quibus illum paniet: quia ipse alios non punit, cum *iustitia, virtus, & zelus* id iubeant: Iuxta sententiam Dei in Regem Israel, qui vitam iniuste donauit Regi Syriæ, dicens: *quia dimisisti virum dignum morte de manu tua, erit anima tua, pro anima eius, & populus tuus pro populo eius*, tu scilicet morieris, & populus tuus in ea incidet mala, & punietur, sicut illius populus puniri debuit. Et hic timor sufficere debet, vt Principes non negligant administrare iustitiam, memores eius, quod dixit Rex Salomon, quando iussit occidi Ioab, eò quod proditorie occidisset Abner & Amasa; dixit enim Banaia: *interfice eum, & amonebis sanguinem innocentem, qui effusus est a Ioab, a me, & a domo Patris mei*.

§. 11. *Zelosorum exempla circa legum custodiam.*

Quæ hæcenus diximus illustrabuntur, adductis insignium virorum exemplis, quorum catalogum fecit Matathias pater Machabæorū, vt illos tuos animaret, cum Respublica multis miserijs & calamitatibus esset

referta:

c Ioan. 2. 17.

d Ioan. 15.

Zelus est
pallium vir
tutum &
subditorum.

c Rom. 31. 5.

Princeps
minister
Dei.

3. Reg. 20.

42.

iustitia ne-
glecta poena.

3. Reg. 2.

3.

a. Mach. 2.
10.

referta: attendite, inquit, quod nunc confortata est superbia, & castigatio, & tempus reuerſionis & via indignationis. Nunc ergo filii, amulatores estote Legis, & date animas vestras pro testamento patrum vestrorum, & memento operum patrum, que fecerunt in generationibus suis, & accipietis gloriam magnam, & nomen aeternum. Et statim lubiecit præclara vndecim clarissimorum virorum facinora, Abraham Ioseph, Phinees, Iosue, Chaleb, Davidis, Elia, Danielis, triumque eius sociorum Ananiam, Azariam & Mitaelis, qui zelosi valde fuerunt, Legisque Dei observatores: alij in seipſis eam seruantes, alij dantes operam, ut reliqui etiam eam seruarent. Cuius causa grauissimis periculis & laboribus se obiecerunt inuicta quadam animi fortitudine, quam zelus ipse, quem habebant, illis subministrabat, & ita obtinuerunt Pontificatum, Regnum, & victorias insignes de suis hostibus, aliosque gloriosos euentus, quibus Deus zelum illum, & constantem ipsorum obedientiam remunerauit.

Zelantes
in se.

I.
Abraham
obediens.

b Gen. 22. 16

Voluntas
propria ab-
neganda.

PRIMVS horum dux est Patriarcha ABRAHAM, in quo præluxit zelus obedientie in grauissima tentatione. Cum enim DEVS ad eius fidem & fidelitatem probandam iuberet, offerri sibi in sacrificio vnicum eius filium ISAAC, tantum habuit zelum DEI voluntatem implendi, ut quo illam expleret, decreuerit non parcere proprio filio. Quæ eius obedientia aded placuit Deo Domino nostro, ut mille benedictiones propterea illi impertiret: *quia fecisti, inquit, hanc rem, & non peperisti filio tuo unigenito propter me: benedicam tibi, & multiplicabo semen tuum sicut stellas cæli: possidebit semen tuum portas inimicorum suorum:* quia insignes de eis victorias reportabunt, cuius exemplo debent Principes, & gubernatores de eo gloriari, quod non sint propriae suæ voluntati nimis addicti; sed prompti & parati ad eam celeriter abnegandam: quando id fuerit ad diuinam explendam necessarium, & offerre te, etiam proprio filio non velle parcere: quando lex iustitie ad id obligaret, quam debent omnibus personis, & rebus huius vitæ, etiam dilectissimis & pretiosissimis præferre: cogitantes, Deum tentare & probare ipsorum fidelitatem & obedientiam, quando talem illis permittit occasionem: ut sit necesse, aut legem transgredi, & iustitiam violare; aut rem, quam plurimum amant, amittere. Et tunc subdent se illi præcepto Christi Domini: *si oculus tuus, aut manus dextera, aut pes scandalizat te, abscinde eum, ne mittaris in gehennam ignis.* In hoc fuit singularis & excellens zelus Saulis antequam remitteret de suo feruore: cum enim causam inuestigaret, cur Deus iratum se ostendèret, & consultus responsum non daret, iurauit dicens: *d' viuis Dominus, quia si per Ionatham filium meum factum est absque retractatione morietur, & cum Ionathas deprehensus esset, dixit Saul hæc faciat mihi Deus, & hæc addat: quia morte morietur Ionathas.* Quod ferè perfecisset, nisi populus omnis se opposuisset, & Ionatham liberaſset. Sed magis adhuc gloriosum est exemplum

c Mat. 18. 8.

d 1. Reg. 14.
39. & 40.
Zelus Saulis innocen-
tis.

ipsius

ipsiusmet DEI, quod in facto illo Abraham significabatur, ad eum enim fuit zelus ad peccatum destruendum, ut dicat Apostolus: *e qui proprio filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum*, ut scilicet pro peccato, cum æqualitate iustitiæ satisfaceret. Non fuit minus illustre in suo genere, exemplum Patriarchæ IOSEPH, in quo eluxit zelus custodiendi legem, & servandi castitatem, & iustitiam in seipso, & in propria sua Domina, quæ erat cõiugata, & simul zelum habes honoris Domini sui. Ac propterea noluit acquiescere operi nefario adulterij: quamvis periculo se expoluerit vitam & honorem amittendi, licet reipso non amiserit, sed potius de eo dicit Matathias: *g Ioseph in tempore angustia sue custodivit mandata, & factus est Dominus Ægypti*: quod nã aurè hoc fuit mandatũ, nisi castitatis, & iustitiæ, & fidelitatis: quia feruerti zelo impleuit, eleuatus à Deo est, ut esset vice Rex & gubernator totius Ægypti. Quanto ergo magis digni erunt, qui regna sua & dominia conseruent, qui valde fuerint feruentes in his præceptis custodiendis.

SED magis prodigiola fuerunt illustrissima duo exẽpla, quæ attulit Matathias, ad significandum zelum, qui meritò splendere debet in gubernatoribus, qui tyrannis suaq; voluntatis tenacissimis Regibus subsunt: alterum est trium illorũ insignium virorum ANANIÆ, AZARIÆ & MISÆELIS: quibus Nabuchodonosor Rex insignia gubernationis munia commiserat. Sed quando iussit eos statuam illam auream adorare, quod si facere recusarent, *hæc eadem hora mutendi essent in fornacem ignis ardentis*, ipsi tamen adorare noluerunt. sed magna animi fortitudine, diuina potius quàm humana, nec furiosum Regis vultum, nec horrendum ignem, quem præsentem habebant, horruerunt; offerentes se potius ad mortem in illis flammis, quàm minimũ subtrahere adorationi, quàm cælesti Regi se debere agnoscebant.

HVC simile est alterum exemplum socij eorum, DANIELIS scilicet Prophetæ, qui cum esset vnus ex tribus Principibus, qui Regis Darij regnum gubernabant, & lege quadam iniusta ab ipso Dario lata, cautum esset, *ne quis spatio triginta dierum aliquid petere a Deo*, sub ea interminatione quod qui deprehenderetur, *mitteretur in lacum leonum*: Ille non acquieuit tali legi, quamvis honorem & vitam esset amissurus. Sed nullus horum virorum in his periculis periijt, eò quod elegissent Deo potius obedire, quàm Regibus: qui Deus prodigiôsè tres illos pueros liberavit, ex fornace ignis, & *Danielem à crudeli illo lacu*. Ut ex his exemplis discant Gubernatores, & Iudices, præcipuam suam curam in Legi DEI custodia collocare; magno illam zelo, animique fortitudine omnibus huius mundi rebus præferentes; nec ferentes, ut ob aliquos timores, & humanos respectus in ea re vacillent, aut flectantur. Et quamvis dignitates aliquas Regumque fauores prius obtinuissent; nunquam debent illis obedire in re aliqua contra

zelus Dei.
c Rom. 8. 32

2.
Ioseph castus.
t Gen. 39. 8.

g Mach. 2. 53

3. 4. 5.
trium puerorum fides.
i Dan. 3. 15.

6.
Danielis religio.
i Dan. 6.

Legis Dei amulatores nil nocebunt

Deum; sed potius eligere, à Regum gratia excidere, aut vitam ipsam amittere, quàm suam conscientiam aliqua culpa maculare: fidentes Deo omnipotenti, ob cuius obsequium huic periculo sese offerunt, quoddam, si ita expediet, sit ipsos ab eo periculo liberaturus. Quod si quando permiserit, eos corpore mori: id erit, ut anima viuat *eternum*: & dignitate quidem terrena excident; sed Reges euadent in caelo, ubi Regibus ipsos opprimentibus praferentur in honore. Ed autem diriguntur insignia illa verba, quae venerandus ille Matathias subiecit, ut filios suos magis instigaret: quos Rex Antiochus crudelissimè persequeretur, ut eos ad Legis Dei transgressionem horrendis cruciatibus impelleret: *ka verbis inquit, viri peccatoris ne timueris: quia gloria eius stercus & vermis est. Hodie extollitur, & cras non inuenietur: quia conuersus est in terram suam, & cogitatio eius perit. Vos ergo filii confortamini, & viriliter agite in lege, quia in ipsa gloriosi eritis*, potentior est Deus ad vos extolendos; quam sit tyrannus ad opprimendos. Gloria Regum improborum tanquam *stercus* est, ut quae ob eorum pessima opera valde foetet: & tanquam *vermis*, qui conscientias rodit: estque tam breuis, ut non duret ultra diem; aded est fragilis, ut sit in *puluerem* conuertenda; adeoque inanis, atque vana quaedam *cogitatio*. Opponite itaque vos hosti huic magna animi fortitudine, zelantes gloriam legis ac legislatoris, cuius virtute glorificabimini, & de vestris hostibus triumphum agetis.

§. III. *Exempla zelantium obseruationem legum in aliis.*

TRANSEAMVS ad alia quatuor exempla magis propria zeli, qui studet vt lex DEI in Republica seruetur, & iniurias vlciscitur, in eam factas. Quorum primus valdeque insignis fuit PHINEES nepotis summi Sacerdotis Aaron, cuius zelum extollit Matathias, dicens: *a Phinees zelando zelum Dei accepit testamentum, & supremam Sacerdotii aeterni dignitatem. Què zeli in eo ostendit, quoddam arrepto pugione, perfoderit virum Hebraeum & mulierem Moabitidem similiacentes. Appellatur autem zelus Dei, eò quòd ipse illum inspirauerit, & Phinees intuitu ipsius Dei illo fuerit permotus, zelando ipse honorem & custodiam legis eius. Estque viuū quoddam exemplar zeli, què Christiani Reip. moderatores habere debent. Nacsto Ecclesiasticis non liceat pugionem propria manu accipere contra peccatores; certis tamè temporibus merito adhibere debet excommunicationis pugionem in rebelles & inobedientes: occidendo eos spirituali hac morte, quae eos abscindit ab Ecclesia, & à reliquorū Christianorum communicatione separat; & (vt Apostolus ait) tradit ipsi Satana, non in eum finem, vt ab eo deuorentur, sed vt hoc metu perculli, ad seipsos redeant, suiq; peccati eos poeniteat. Seculares verò Principes, licet nō propria manu gladiū materiale accipiant, vt per seipios puniant delinquentes: debent tamen gladium zeli arripere firmi-*

Momentum
periat, aeternū
maneat.

ki Mach, 2
62.

Zelantes in
aliis.

I.

Phinees
castratus.

a Mach, 1. 2.

54.

b Nu, 25, 8.

Gladius ex-
communicationis

c. 5. 5.